А. М. КАРАТАЕВА

ҚАЗІРГІ КЕЗЕҢДЕГІ МЕМЛЕКЕТТІҢ ФУНКЦИЯСЫ

Оқу құралы

ӘЛ-ФАРАБИ атындағы ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

А. М. Каратаева

ҚАЗІРГІ КЕЗЕҢДЕГІ МЕМЛЕКЕТТІҢ ФУНКЦИЯСЫ

Оқу құралы

Алматы
«Қазақ университеті»
2017

ӘОЖ 340.143(075.8)
КБЖ 67.5я73
К 56

*Баспаға әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті
заң факультетінің Ғылыми кеңесі және
Редакциялық-баспа кеңесі шешімімен ұсынылған
(№5 хаттама 11 шілде 2017 жыл)*

Пікір жазған
заң ғылымдарының докторы, профессор ***А.С. Ибраева***

Каратаева А.М.

К 56 Қазіргі кезеңдегі мемлекеттің функциясы: оқу құралы / А.М. Каратаева. – Алматы: Қазақ университеті, 2017. – 98 б.
ISBN 978-601-04-2820-1

Ұсынылып отырған оқу құралында қазіргі кезеңдегі мемлекеттің мәні мен әлеуметтік тағайыны, қазіргі кезеңдегі мемлекеттің функциялары мен олардың топтастырылу мәселелері жете зерттелген. Сонымен қатар оқу құралында осы заманда өзекті болып отырған мемлекеттің кейбір функциялары, атап айтқанда, мемлекеттің әлеуметтік, экологиялық, демографиялық және көші-қоны кызметтері ашылып, қарастырылған.

Оқу құралы «Юриспруденция», «Кеден ісі» мамандықтары бойынша білім алатын студенттерге, магистранттарға және заңгерлер мен жалпы көпшілік қауымға арналған.

ӘОЖ
КБЖ

ISBN 978-601-04-2820-1

© Каратаева А.М., 2017
© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 2017

АЛҒЫ СӨЗ

Бұл еңбек мемлекет және оның функцияларын оқып, түсінуге жоғары оқу орындарында және колледждерде юриспруденция мамандығында оқитын студенттерге оқу құралы ретінде ұсынылып отыр. Аталмыш оқу құралы мемлекет функцияларын осы заманның талабына сай, жаңаша көзқараспен түсінуге жол көрсетеді.

Еліміздің сан ғасырлар бойы аңсаған тәуелсіздік тұғырына қол жеткізуі отандық заң ғылымын қалыптастырып, нығайтты. Қазіргі уақыт мемлекет функцияларын қайта қарауды талап ететін кезең болып табылады. Әр уақыттарда мемлекет функциялары туралы мәселелер өзінің өзектілігімен, күрделілігімен ерекшеленіп отырғаны белгілі. Осы заманның сұранысы мемлекет функцияларын қазіргі кезең талабына сай қарастыру қажеттілігін айқындап отыр.

Қоғамның, адамзат санасының үнемі дамуының нәтижесінде мемлекет функциялары өзгерістерге ұшырап жатты. Мемлекет функциялары жаңарып, толықсып тұратыны да ақиқат.

Оқу құралы екі бөлімнен тұрады. Бірінші бөлімде мемлекеттің түсінігі, оның белгі-нышандары, мемлекеттің мәні мен әлеуметтік тағайыны ашылып, ашылған, сонымен қатар мемлекеттің функцияларының маңызы мен мазмұны, қазіргі мемлекет функцияларының топтастырылуы және олардың жүзеге асырылуы жете қарастырылған. Әрбір тақырыптың соңында пысықтау сұрақтары берілген.

Екінші бөлімде терминдердің түсініктері, тақырып көлемінде тест сұрақтары, ұсынылатын әдебиеттер тізімі берілген.

7. Мемлекет функциялары әрекет етуіне қарай мына түрлерге бөлінеді:

1) негізгі және қосымша
2) ішкі және сыртқы
3) төтенше және қалыпты
4) тұрақты және уақытша
5) саяси, әлеуметтік, экономикалық

8. Мемлекеттің функциясы дегеніміз:

1) мемлекеттің мазмұны
2) мемлекеттің міндеттері
3) мемлекет қызметінің басты бағыттары
4) мемлекеттің мақсаты
5) билікті іске асыру құралы

9. Мемлекет функциялары пайда болу себебіне қарай қандай түрлерге бөлінеді:

1) негізгі және қосымша
2) ішкі және сыртқы
3) төтенше және уақытша
4) таптық
5) саяси, әлеуметтік, экономикалық

10. Қазіргі кезеңдегі мемлекеттің демографиялық қызметі нені қамтиды:

1) спорт, мәдениет, туризмді басқаруды елді қорғауды
2) әлеуметтік қызмет жүйесін дамыту және әл-ауқаты, тіршілік ету деңгейі
3) төмен халықтың бөліктерін, отбасыны, ана мен балалықты, мүгедектер мен зейнеткерлерді қолдауды
4) тиімді демографиялық және көші-қоны саясатын жүргізуді, халықтың санын, туылым мен өлім көрсеткіштерін есептеуді, жаппай көші-қонын реттеуді, депопуляцияның алдын алуды
5) бейбітшілікті қолдау және әлемдік тәртіпті қамтамасыз ету

11. Қазіргі кезеңдегі мемлекеттің экологиялық функциясының мәні неде?

1) ғылыми-техникалық прогрестің дамуы
2) соғыс жүргізу
3) меншік нысандарын қорғау
4) қоршаған ортаны қорғау, экологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету, экожүйені дамыту
5) спорт пен туризмді басқару

МАЗМҰНЫ

АЛҒЫ СӨЗ 3

1-тақырып. ОСЫ ЗАМАНҒЫ МЕМЛЕКЕТТІҢ МӘНІ ЖӘНЕ ӘЛЕУМЕТТІК ТАҒАЙЫНЫ 4

2-тақырып. ҚАЗІРГІ КЕЗЕҢДЕГІ МЕМЛЕКЕТТІҢ ФУНКЦИЯЛАРЫ ЖӘНЕ ОЛАРДЫҢ ТОПТАСТЫРЫЛУЫ 20

3-тақырып. ӘЛЕУМЕТТІК МӘСЕЛЕЛЕРДІ РЕТТЕУ САЛАСЫНДАҒЫ МЕМЛЕКЕТТІҢ ФУНКЦИЯСЫ 34

4-тақырып. ЭКОЛОГИЯЛЫҚ МӘСЕЛЕЛЕРДІ РЕТТЕУ САЛАСЫНДАҒЫ МЕМЛЕКЕТТІҢ ФУНКЦИЯСЫ 57

5-тақырып. ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ ЖӘНЕ КӨШІ-ҚОНЫ МӘСЕЛЕЛЕРІН РЕТТЕУ САЛАСЫНДАҒЫ МЕМЛЕКЕТТІҢ ФУНКЦИЯСЫ 62

ҚОРЫТЫНДЫ 88

БИБЛИОГРАФИЯЛЫҚ ТІЗІМ 90

ГЛОСАРИЙ 93

ҚАЗІРГІ КЕЗЕҢДЕГІ МЕМЛЕКЕТТІҢ ФУНКЦИЯЛАРЫ КУРСЫ БОЙЫНША ТЕСТ СҰРАҚТАРЫ 95

Оқу басылымы

Каратаева Айгуль Муратбаевна

ҚАЗІРГІ КЕЗЕҢДЕГІ МЕМЛЕКЕТТІҢ ФУНКЦИЯСЫ

Оқу құралы

Редакторы *Г. Ыбырайқызы*
Компьютерде беттеген және
мұқабасын көркемдеген *Ұ. Әбдіқайымова*

Мұқабаны безендіруде сурет
planetasmi.ru сайтынан алынды.

ИБ №11157
Басуға 15.08.2017 жылы қол қойылды. Пішімі 60x84 1/16.
Көлемі 6,12 б.т. Офсетті қағаз. Сандық басылым. Тапсырыс №4306.
Таралымы 120 дана. Бағасы келісімді.
Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің
«Қазақ университеті» баспа үйі.
050040, Алматы қаласы, әл-Фараби даңғылы, 71.

«Қазақ университеті» баспа үйі баспаханасында басылды.